

Nr 22

Skatteutskottets betänkande i anledning av motioner om undantag från traktorskatt.**Motionerna**

I detta betänkande behandlas

motionen 1971: 54 av herr Jonasson m. fl. (c), vari hemställs att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär en kartläggning av i vilken utsträckning traktorer som inte utnyttjas för körning på allmän väg drabbas av den nuvarande traktorskatten samt en allmän översyn av traktorsbeskattningen på grundval därav:

motionen 1971: 618 av herrar Nilsson i Trobro (m) och Enarsson (m), vari hemställs

att riksdagen beslutar att traktorer, som används enbart inom jord- och skogsbruk samt fiske och trädgårdsnäring, ej skall beskattas utan hänföras till en speciell skattefri klass III, samt

att vederbörande utskott utarbetar erforderliga författningsändringar.

Gällande bestämmelser m. m.

1969 års vårriksdag beslöt att skatt skulle utgå för traktorer och för motorredskap som används för transport på allmänna vägar och gator. Traktorerna indelas i skattehänseende i två klasser. Till den första klassen hänförs i princip traktorer som används för transport på allmän väg eller gata (trafiktraktorer). Som trafiktraktor anses inte traktorer som används för att forsla lantbrukets eller skogsbrukets produkter eller förnödenheter. Trafiktraktorer beskattas enligt samma grunder som lastbilar. Skatten för en sådan traktor utgör hälften av fordonsskatten för en lastbil med motsvarande tjänstevikt.

Övriga traktorer hänförs till den andra klassen. Skatten för traktorer i denna klass skulle utgå för helt kalenderår med 200 kr., om tjänstevikten ej överstiger 2 500 kg, och med 300 kr., om tjänstevikten är högre.

1969 års höstriksdag beslöt att traktorskatten på traktorer som tillhör klass II enligt traktorskatteförordningen skulle sänkas till 120 kr. per år för traktorer med tjänstevikt ej över 2 500 kg och till 180 kr. per år för tyngre traktorer. Vidare beslöts vissa andra mindre ändringar i traktorskatteförordningen.

Traktorskatten utgår fr. o. m. den 1 januari 1970.

Inkomsterna av traktorskatten är för budgetåret 1971/72 beräknade till 38 milj. kr.

Motionsvis framförda yrkanden om undantag från traktorskatt för sådana traktorer inom jordbruket, skogsbruket, fisket och trädgårdsnäringsringen som endast undantagsvis används på allmän väg avvisades på bevillningsutskottets hemställan (BeU 1970: 6) av 1970 års vårriksdag. Utskottet anförde bl. a. följande.

Den av föregående års vårriksdag beslutade traktorskatten karaktäriserades av utskottet som en schablonbeskattning i fråga om traktorer inom jordbruk och skogsbruk. Utskottet ansåg det vara av större värde för jordbruket att kollektivt få betala en låg skatt, som ger samtliga jordbrukstraktorer tillträde till allmän väg, än att införa en mera differentierad beskattning med olika skatteklasser och undantag för vissa traktorer. Skatten i fråga om dessa traktorer kunde därför ses som en solidarisk avgift för att täcka det gemensamma vägkostnadsansvaret.

Efter framställning från bl. a. Riksförbundet landsbygdens folk togs frågan om traktorskattens höjd upp till omprövning av chefen för finansdepartementet, som framlade förslag till höstriksdagen om en väsentlig nedsättning av skattebeloppen för traktorer inom jordbruk m. m. Departementschefen uttalade i propositionen om ändrad traktorskatt att han vid kontakter med företrädare för lantbrukets huvudorganisationer fått tillfredsställande försäkringar om att de ansåg traktorskatten acceptabel efter den föreslagna justeringen, som godkändes av riksdagen.

Med hänsyn till att de av motionärerna avsedda undantagen från beskattningen skulle strida mot den principiella uppläggning av traktorskatten, varom i stort sett enighet rådde så sent som vid föregående års höstriksdag, och då några erfarenheter från skattens tillämpning ännu inte kan redovisas finner utskottet inte skäl tillstyrka de förevarande motionsyrkandena.

Utskottet

Från och med år 1970 utgår årlig skatt på traktorer. Företrädare för jordbrukets intressen riktade invändningar mot 1969 års vårriksdags beslut om införande av traktorskatt. Med anledning härav beslutade samma års höstriksdag att sänka skattebeloppen för traktorer inom lantbruk och skogsbruk med 40 %, vilket innebar en reducering från 200 kr. till 120 kr. för vanliga jordbrukstraktorer.

De förevarande motionerna syftar båda till undantag från traktorskatt för sådana traktorer inom jordbruket, skogsbruket, fisket och trädgårdsnäringsringen som i ingen eller obetydlig omfattning körs på allmän väg. Yrkandena motiveras främst med att beskattningen i de avsedda fallen strider mot den eljest inom vägtrafikbeskattningen tillämpade principen om fordonens kostnadsansvarighet för vägarna. I motionen 1971: 54 begärs utredning, medan motionärerna i motionen 1971: 618 hemställer om omedelbar lagstiftning.

Bevillningsutskottet underströk i samband med traktorskattens införande och vid senare behandling av motionsyrkanden med samma innebörd som de här förevarande, att denna skatt i fråga om traktorer inom jordbruk och skogsbruk är att anse som en kollektiv schablonbeskattning med de fördelar och nackdelar som ett sådant system medför. Utskottet framhöll med utgångspunkt härifrån att ett undantag för vissa traktorer skulle strida mot den principiella upplägningen av skatten.

Skatteutskottet, som ansluter sig till denna uppfattning, vill också påpeka att det i synnerhet från jordbrukets synpunkt måste vara av värde att genom erläggande av en låg kollektiv avgift få praktiskt taget obegränsad rätt att utnyttja det allmänna vägnätet. I de fall möjligheter härtill saknas, vilket i första hand gäller öar, kan traktorägaren få dispens från skattskyldighet. Det bör vidare observeras dels att skatten är avdragsgill vid inkomsttaxeringen, vilket medför att den faktiska skattebelastningen för de vanligaste typerna av lantbrukstraktorer utgör 50—60 kr. per år, dels att drivmedlet är obeskattat.

I motionen 1971: 54 åberopas till stöd för ett undantag från beskattning också att vissa s. k. reservtraktorer används som stationära motorer eller enbart i jordbruksdrift.

Utskottet får med anledning härav framhålla, att en traktor som används stationärt antingen kan reservregistreras eller under vissa förutsättningar avregistreras, varför några svårigheter att i sådant fall erhålla befrielse från skatten inte kan anses föreligga. Däremot kan möjligen i vissa fall problem uppkomma när det gäller avregistrering av traktor, som icke används som dragfordon, vilket sammanhänger med att vägtrafikförordningen inte har en fullt klar gräns mellan traktorer och motorredskap. Frågan härom behandlas emellertid f. n. av motorredskapsutredningen (K 1968: 63), som beräknas slutföra sitt återstående arbete under år 1971. Det finns därför skäl anta att motionärernas önskemål i vad de avser spörsmål av denna art kommer att bli beaktade i samband med att mera entydiga definitioner införs för traktorer och arbetsredskap.

Utskottet finner alltså inte de skäl som motionärerna åberopat motivera någon utredning om eller ändring av traktorskatten och avstyrker således bifall till motionerna.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet
att riksdagen avslår

1. motionen 1971: 54
2. motionen 1971: 618.

Stockholm den 15 april 1971

På skatteutskottets vägnar

ERIK BRANDT

Närvarande: herrar Brandt (s), Engkvist (s), fru Holmqvist* (s), herrar Kristenson (s), Josefson i Arrie (c), Wärnberg (s), Larsson i Umeå (fp), Carlstein (s), Nilsson i Trobo (m), Wikner (s), Sundkvist* (c), Stadling (s), Olof Johansson i Stockholm (c) och Hörberg (fp).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Reservation

av herr Nilsson i Trobro (m), som med åberopande av innehållet i motionen 1971: 618 ansett att utskottet under punkten 2 bort hemställa att riksdagen med anledning av motionen 1971: 618 i skrivelse till Kungl. Maj:t begär förslag till 1971 års höstriksdag beträffande undantag från traktorskatt för de fall som avses i motionen.